

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/52/2024
Identifikačné číslo spisu:	1423205231
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1423205231.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O. G., narodeného XX. W. XXXX, I., E. G. K. X, zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, IČO: 47 XXX XXX, proti žalovaným 1/ Meta Platforms Ireland Limited, Írsko, Dublin 4, D04 X2K5, Merrion Road, IČ: 462 932, 2/ Google Ireland Limited, Írsko, Dublin 4, Barrow Street, Gordon House, IČ: 368047, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 1Cos/2/2023, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 7. decembra 2023 sp. zn. 7Co/133/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Stranám náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 25. septembra 2023 č. k. 1Cos/2/2023-504 v celom rozsahu zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania.

1.1. Žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal výmazu špecifikovaných difamačných výrokov alebo protiprávných príspevkov z účtov politickej strany OĽANO a priatelia a politika U. na platformách Facebook a YouTube a zabránenia resp. znemožnenia pridávania akéhokoľvek nového obsahu na tieto účty. Tvrdil, že žalovaná 1/ je prevádzkovateľom sociálnej siete Facebook a žalovaná 2/ je prevádzkovateľom platformy YouTube pre zdieľanie videí. Na oboch týchto digitálnych platformách majú vlastný účet (osobnú stránku) tak OĽANO a priatelia (t. č. hnutie SLOVENSKO; pozn. - ďalej len „OĽANO“), ako aj U. A., na ktorých dlhodobo a opakovane zverejňujú príspevky obsahujúce difamačné tvrdenia o žalobcovi. Žalované spoločnosti vedia, že príspevky majú nezákonný obsah. Žalobca im poslal sériu hlásení, v ktorých ich oboznámil so všetkými príspevkami obsahujúcimi takéto výroky a požiadal o ich odstránenie. Napriek uvedenému a v rozpore so svojimi zákonnými povinnosťami žalované tieto výroky nevymazali, ponechávajú ich zverejnené na označených účtoch, čím napomáhajú šíreniu nezákonného obsahu na Facebooku a YouTube. Žalobca poukázal na vykonateľné neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Trnava z 12. júla 2023 č. k. 27C/34/2023-

112, ktorým súd uložil priamo U. a OLANO povinnosť zdržať sa zverejňovania a šírenia výrokov o žalobcovi a natrvalo odstrániť príspevky alebo ich časti zverejnené na digitálnych platformách YouTube a Facebook. Žalobca uviedol, že vo svojich žiadostiach o výmaz príspevkov upozornil žalované spoločnosti aj na existenciu uvedeného súdneho rozhodnutia, v dôsledku čoho sa žalované dozvedeli o nezákonnom obsahu zverejnenom na nimi prevádzkovaných sociálnych sieťach, stali sa zaň hmotnoprávne zodpovedné a musia zabezpečiť ich odstránenie. Príspevky majú podľa žalobcu mimoriadne širokú publicitu, ich zverejnením došlo a stále dochádza k zníženiu vážnosti a dôstojnosti žalobcu, šírenie difamačných výrokov spôsobuje žalobcovi značnú ujmu. Mal za to, že skutkový a právny stav v danej veci je obdobný tomu, ktorý bol posudzovaný už Okresným súdom Trnava.

1.2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), § 11, § 13 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), čl. 26 ods. 1 až 4 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), čl. 8 ods. 1, čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), § 6 ods. 1 až 5 zákona č. 22/2004 o elektronickom obchode (ďalej len „zákon o elektronickom obchode“). Zohľadniac argumentáciu žalobcu i existenciu vykonateľného neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Trnava, ktorým ale nebol v tomto konaní viazaný, s poukazom na zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia zvažoval, (i) či namietané výroky je možné bez najmenších pochybností považovať za verbálne nenávistné útoky podnecujúce k násiliu alebo intolerancii, ako aj (ii) či tieto spĺňali podmienku bezprostrednej nevyhnutnosti okamžitého zásahu. Vychádzal pritom zo záverov rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave z 30. apríla 2021 sp. zn. 16Co/29/2021. Zistil, že výroky nemajú priamy vzťah k súkromiu alebo rodine žalobcu, vzťahujú sa na podnikanie žalobcu (poskytovanie zdravotnej starostlivosti financovanej z verejných zdrojov, ktoré je objektom záujmu verejnosti/politikov). Uzavrel, že všetky žalobcom namietané výroky boli vyslovované v rámci politickej činnosti, v určitom širšom skutkovom kontexte a autorom formulovaný kritický postoj voči žalobcovi mal vychádzať aj z určitých už dávnejšie dostupných a zverejnených informácií alebo rozhodnutí štátnych orgánov. Vývodil, že výroky, ktoré môžu porušovať alebo porušujú prezumpciu nevinu, ešte nepredstavujú nenávistné útoky, sú síce zjavne zveličené, prehnané a neprimerané, avšak nie je ich možné bez akýchkoľvek pochybností považovať za nenávistné, pretože nikoho nenavádzajú a nepodnecujú na akékoľvek konanie voči žalobcovi alebo jeho rodine (ani na protiprávne konanie). Žalobca ani netvrdil, že by jemu alebo jeho rodine boli adresované alebo doručené nenávistné prejavy, nenávistné príspevky nie sú zverejnené ani v diskusii pod príspevkami U. A.

a OLANO. Pokiaľ ide o neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Trnava, toto bolo založené na iných dôvodoch - súd namietané výroky vyhodnotil ako neprimerane urážlivé, vulgárne, prekračujúce hranice spoločenskej slušnosti, nie však ako nenávistné.

1.3. Vo vzťahu k ďalšiemu z predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca v návrhu nekonkretizoval a dostatočne neosvedčil, v čom má spočívať nevyhnutnosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami. Žalobca neuviedol, ako konkrétne sa prejavujú dôsledky difamačných výrokov na jeho súkromnom a rodinnom živote alebo na jeho podnikaní, iba že sú spôsobilé vyvolať reálny škodlivý následok, nenávisť verejnosti voči žalobcovi. Žalobca neuviedol, kedy, kde a aké konkrétne komentáre boli pod príspevkami zverejnené, len v rozpore s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 2 CSP) odkázal na pripojené dôkazy. Súd prvej inštancie poukázal na čas zverejnenia príspevkov od r. 2019 a 2020 s tým, že výroky sú obsahovo a významovo rovnaké, z čoho nedovodil naliehavosť okamžitej úpravy pomerov, keď ani sám žalobca nepodal proti autorovi výrokov alebo inej osobe štandardnú žalobu na ochranu osobnosti v zmysle § 13 OZ, v ktorom konaní by sa vykonalo riadne dokazovanie vrátane testu proporcionality.

1.4. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol, konajúc o zvyšku uplatneného nároku po jeho čiastočnom späťvzátí bez rozhodovania o zastavení konania. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 CSP tak, že neúspešnému žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu uznesením zo 7. decembra 2023 sp. zn. 7Co/133/2023 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a žalovaným nepriznal nárok na

náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, vychádzajúc z § 379, § 380, § 378 ods. 1 CSP dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Po všeobecnom výklade zmyslu a účelu právnej úpravy neodkladných opatrení s osobitným dôrazom na zákonné predpoklady pre ich nariadenie a na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v prvom rade vyjadril k danosti právomoci všeobecných súdov na rozhodovanie o podanom návrhu žalobcu smerujúcom proti žalovaným sídliacim v inom členskom štáte Európskej únie. Sumarizoval, že predmetom konania v prejednávanej veci je nárok žalobcu voči žalovaným ako poskytovateľom sprostredkovateľských služieb - prevádzkovateľom sociálnych sietí [kategorizovaných Komisiou EÚ ako veľmi veľké online platformy Facebook a YouTube podľa čl. 33 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) - ďalej len „nariadenie“], vychádzajúci zo zodpovednosti žalovaných. Uviedol, že v danom prípade nejde o typický spor o ochranu osobnosti smerovaný voči pôvodcovi zásahu; zodpovednosť žalovaných je limitovaná a odvodená od zodpovednosti pôvodcov zásahu, teda od posúdenia obsahu zverejneného na platformách žalovaných ako „nezákonného“ podľa definície čl. 3 písm. h) nariadenia. Poukázal na hmotnoprávne východiská zodpovednosti online platforiem a zdôraznil zrejmy rozdiel v právnej úprave zodpovednosti priamych pôvodcov zásahu v zmysle § 13 OZ. V prípade žalovaných ide o osobitný odvodený režim, kde zodpovednosť vyplýva z nariadenia a primerane aj zo Smernice 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode) a zákona o elektronickom obchode a kde je zrejmé, že ide o osoby, ktoré priamo vlastným aktívnym konaním porušujú právo na ochranu osobnosti nezasiahli do práv žalobcu na ochranu osobnosti. Žalovaným podľa relevantných právnych predpisov nesvedčí všeobecná monitorovacia povinnosť, ich povinnosť je limitovaná vo vzťahu k obsahu namietaných príspevkov ako „zjavne nezákonných“, a to bez potreby vecnej analýzy samotného obsahu. Uvedenej analýze by totiž zodpovedalo vykonanie testu proporcionality (ktoré posúdenie je typické pre spory vo veci samej o ochranu osobnosti), ako aj posúdenie obsahu namietaných príspevkov ako ne(súladných) so zdržovacím neodkladným opatrením nariadeného Okresným súdom Trnava (vo vzťahu ku ktorým žalobca tvrdil, že predstavujú pre žalované „návod“, aby si samé vyhodnotili protiprávnosť obsahu).

2.2. Odvolací súd vzal do úvahy, že žalované ako prevádzkovatelia platforiem nemajú povinnosť vyhodnocovať a analyzovať obsah príspevkov z pohľadu ich „nezákonnosti“ a na základe takého vlastného posúdenia odstraňovať príspevky bez deklarácie ich nezákonnosti príslušným (o.i.) justičným orgánom, okrem prípadov, kedy možno bez ďalšieho považovať obsah za (zjavne) nezákonný (bod 12 odôvodnenia nariadenia, čl. 3 nariadenia). Hmotnoprávna povinnosť poskytovateľa služieb preto vzniká, až keď získa skutočnú vedomosť alebo povedomie o nezákennom obsahu. V danom prípade nebolo možné považovať oznámenie žalobcu adresované žalovaným za presné a primerane odôvodnené, nakoľko takúto kvalitu môže dosiahnuť iba oznámenie na podklade (súdneho) príkazu alebo samotný príkaz v súlade s čl. 9 nariadenia. V tejto súvislosti navyše skutkové tvrdenia žalobcu obsiahnuté v jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neumožňovali súdom posúdiť, na ktoré z namietaných výrokov obsiahnutých v petite návrhu sa vzťahovala povinnosť žalovaných v zmysle čl. 9 nariadenia, ako ani vo vzťahu ku ktorým konkrétnym namietaným príspevkom už boli žalobcovi doručené odpovede žalovaných o kladnom/zápornom vybavení jeho oznámení. Nebolo povinnosťou súdu vyhľadávať a vyvodzovať tieto skutkové tvrdenia žalobcu z pripojených dôkazov (§ 132 ods. 2 CSP).

2.3. Vychádzajúc z princípu subsidiarity nariadenia neodkladného opatrenia, zohľadňujúc odlišnosti hmotnoprávných základov nárokov voči pôvodcom zásahu a poskytovateľom sprostredkovateľských služieb (prevádzkovateľom online platforiem), dospel odvolací súd k záveru, že žalobca má k dispozícii iný účinný inštitút a procesný nástroj (v podobe žaloby o ochranu osobnosti resp. za predpokladov i návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia) priamo voči pôvodcom zásahu, prostredníctvom ktorých by boli práva a oprávnené záujmy žalobcu adekvátne a účinne chránené, a to aj voči žalovaným. Poukázal, že podanie žaloby o ochranu osobnosti avizoval aj sám žalobca, pričom lustráciou v aplikácii súdny manažment bolo zistené, že žalobca 4. decembra 2023 podal vo veci žalobu o ochranu osobnosti na Okresný súd Trnava, ktorá je vedená pod sp. zn. 27C/106/2023. Takýto procesný postup podľa odvolacieho súdu napĺňa i ciele sledované nariadením, v zmysle ktorého by sa strany dotknuté

nezákonným obsahom príspevku mali pokúsiť o vyriešenie takéhoto konfliktu bez zapojenia príslušných poskytovateľov digitálnych služieb. V danom prípade by navyše nebola naplnená ani základná požiadavka rýchlosti a účinnosti súdom poskytovanej a žalobcom požadovanej ochrany jeho práv. Záverom poukázal na zjavnú neprimeranosť požadovanej úpravy pomerov s princípom proporcionality, pokiaľ ide o zabránenie pridávania akéhokoľvek nového obsahu na účtoch sociálnych sietí Facebook a YouTube.

2.4. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd uzavrel, že okamžitá úprava pomerov neodkladným opatrením za súčasnej procesnej situácie nebola vhodná, lebo žalobca mal k dispozícii iné právne prostriedky ochrany svojich práv. Na základe uvedeného potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 CSP. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ust. § 420 písm. f) CSP. Vecný rozsah dovolania vymedzil tak, že toto smeruje proti tej časti napadnutého uznesenia, ktorou odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí bodov I. až LXXXVII. petitu návrhu. Navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. Prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP a porušenie práva na spravodlivý proces videl žalobca v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé. Odvolací súd nesprávne vyložil a formalisticky aplikoval § 132 ods. 2 CSP, keď dospel k záveru, že žalobca neuniesol bremeno tvrdenia a nepreukázal, že sa na neho vzťahuje prezumpcia nevinu. Napokon, odvolací súd podľa dovolateľa tiež arbitrárne vyložil a nesprávne aplikoval čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 16 ods. 3 nariadenia. Vyjadril sa k možnému motívu rozhodnutia odvolacieho súdu.

3.2. Žalobca v dovolaní namietal, že odvolací súd ho pred vydaním napadnutého rozhodnutia neupozornil na zmenu dôvodov, na ktorých založil svoje rozhodnutie, aj keď tieto sú odlišné od dôvodov súdu prvej inštancie. Ten svoje rozhodnutie založil primárne na záveroch, že tvrdené difamačné výroky nemajú povahu nenávisťného prejavu a žalobca neosvedčil, aké konkrétne negatívne dôsledky mali tieto výroky na jeho súkromie a podnikanie. Naproti tomu odvolací súd dospel k záveru, že v prípade výrokov, ktorých odstránenie nebolo nariadené neodkladným opatrením Okresného súdu Trnava, nebola naplnená skutková podstata v zmysle čl. 6 ods. 1 nariadenia. Žalobca nemal možnosť sa k novým zamýšľaným dôvodom vyjadriť, dozvedel sa o nich prvýkrát až z textu napadnutého rozhodnutia, čím odvolací súd porušil jeho právo na spravodlivý proces.

3.3. Odôvodňujúc podané dovolanie nesprávnou aplikáciou § 132 ods. 2 CSP žalobca namietal, že z konkrétne citovaných častí späťvzatia časti návrhu je jasné, že aj po tomto jeho dispozičnom procesnom úkone zostali súčasťou petitu návrhu (i) difamačné výroky obsiahnuté v jednom príspevku na YouTube, ktoré Okresný súd Trnava neodkladným opatrením nariadil vymazať a (ii) všetky difamačné výroky na Facebooku, ktoré nariadil vymazať. Z uvedeného dôvodu je arbitrárnym záver súdu prvej inštancie, že žalobca neuniesol bremeno tvrdenia o tom, či súčasťou petitu návrhu sú aj difamačné výroky, ktoré Okresný súd Trnava nariadil odstrániť. Pokiaľ ide o aplikáciu § 132 ods. 2 CSP odvolacím súdom, dovolateľ namietal, že z návrhu je jasné, ktoré konkrétne difamačné výroky zostali po čiastočnom späťvzatí návrhu súčasťou jeho petitu. Poukázal, že skutočnosť, ktoré difamačné výroky OS Trnava nariadil vymazať, nebola v konaní kľúčovou. Žalované spoločnosti boli povinné samostatne posúdiť nezákonnosť obsahu, ktorý je zverejnený na účtoch. Výkonateľné neodkladné opatrenie malo slúžiť iba ako podklad svedčiaci o tom, že aj ostatné difamačné výroky sú nezákonným obsahom a musia byť v zmysle nariadenia vymazané z účtov. V dôsledku nesprávnej aplikácie § 132 ods. 2 CSP odvolací súd odoprel žalobcovi spravodlivosť v rozsahu difamačných výrokov, uvedených v petite, ktoré Okresný súd Trnava nariadil vymazať, čím porušil právo žalobcu na spravodlivý proces.

3.4. V ostatnej časti dovolania žalobca namietal arbitrárnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom (čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 16 ods. 3 nariadenia), pokiaľ ide o závery, že prevádzkovateľ získa skutočnú vedomosť o nezákonnom obsahu len vtedy, ak mu je aj bez potreby vecnej analýzy zrejmé, že ide o nezákonný obsah. Rovnako arbitrárnym je podľa dovolateľa právny záver, že skutočnú vedomosť žalovaných o nezákonnosti týchto výrokov by založilo iba oznámenie podložené súdnym rozhodnutím, pretože oznámenie žalobcu vyžadovalo aplikáciu testu proporcionality, resp. ďalšie posúdenie. Rozhodnutie odvolacieho súdu je ako celok nesprávne a nepresvedčivé.

4. Písomným podaním zo 4. marca 2024 žalobca k uplatnenému dovolaciemu dôvodu včas doplnil ďalšiu argumentáciu (§ 427 ods. 1 v spojení s § 434 CSP). Poukázal, že odvolací súd dospel k nesprávnemu záveru o existencii iných procesných nástrojov na ochranu osobnosti žalobcu. V danom prípade sú za namietané difamačné výroky hmotnoprávne zodpovedné dva okruhy subjektov - pôvodcovia zásahu, ktorých zodpovednosť vznikla už zverejnením výrokov na účtoch a vyplýva z Ústavy SR a § 11 OZ, a jednak samotné žalované spoločnosti, ktorých zodpovednosť vznikla tým, že im žalobca doručil neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Trnava a oznámenia a táto im vyplýva z dohovoru a nariadenia. Zodpovednosť uvedených subjektov žalobca pripodobnil solidárnemu dlhu - je na žalobcovi, voči ktorému zo zodpovedných subjektov sa bude domáhať splnenia povinnosti vymazať namietané výroky. Navyše, žalobca využil proti pôvodcom zásahu všetky dostupné právne prostriedky na ochranu jeho osobnostných práv, tieto neboli účinné, preto sa domáhal ochrany aj voči ostatným samostatne zodpovedným a povinným osobám - žalovaným spoločnostiam. Žaloba na ochranu osobnosti nie je spôsobilá poskytnúť žalobcovi rovnakú ochranu práv ako navrhované neodkladné opatrenie. Namietané výroky sú naďalej verejne dostupné a je daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov.

5. Dovolanie žalobcu súd prvej inštancie žalovaným nedoručoval na vyjadrenie. Vychádzal pritom z ust. § 331 ods. 1 druhej vety CSP v spojení s § 458 CSP, keď návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý a neodkladné opatrenie nebolo nariadené ani rozhodnutím odvolacieho súdu.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobca, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017 uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

10. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci bol podaný samostatne a súdy o ňom rozhodli ako o samostatnom predmete konania, bez následne prebiehajúceho konania vo veci samej. O nariadení neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. g) a h) CSP, môže súd rozhodnúť ako o samostatnom predmete konania, bez toho, aby na toto rozhodnutie nadväzovalo ešte konanie a rozhodovanie vo veci samej, tak ako tomu bolo aj v prejednávanej veci. Preto je v danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodnutím, aké ma na mysli ust. § 420 CSP.

11. K žalobcom uplatnenému dovolaciemu dôvodu je potrebné v prvom rade uviesť, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, že došlo až k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na

spravodlivý proces.

12.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

12.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. Žalobca prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP a porušenie práva na spravodlivý proces videl v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, vychádza z nesprávnej aplikácie § 132 ods. 2 CSP, arbitrárneho právneho posúdenia (najmä) hmotnoprávnej zodpovednosti žalovaných, a v neposlednom rade, z nesprávneho záveru o existencii iného vhodného nástroja ochrany práv žalobcu.

14. Dovolací súd konštantne pripomína, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k žalobcom namietanej procesnej vade; túto v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

15. Podľa žalobcu je rozhodnutie odvolacieho súdu prekvapivé. Odvolací súd postupoval v rozpore s ustanovením § 382 CSP a svoje rozhodnutie založil na iných, nových dôvodoch, keď aplikujúc § 132 ods. 2 CSP v spojení s čl. 6 ods. 1 nariadenia dospel k záveru, že žalovaným nevznikla povinnosť vymazať namietané výroky.

16. Účelom § 382 CSP je predchádzať vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, t.j. takých, v ktorých sa odvolací súd v rozhodujúcich okolnostiach odklonil od rozhodnutia súdu prvej inštancie. Predmetné ustanovenie vychádza z princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty.

17. Predvídateľnosť súdnych rozhodnutí sa prejavuje aj v tom, že odvolací súd v prípade meritórneho rozhodnutia o odvolaní ešte pred vyhlásením rozhodnutia oboznámi sporové strany so svojim v konaní ešte nevysloveným právnym názorom, ktorý je odlišný od právneho názoru uvedeného v rozhodnutí súdu prvej inštancie, a vytvorí stranám priestor, aby mohli k tomuto právnemu názoru zaujať stanovisko.

18. Postup odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 382 CSP sa týka výlučne hmotnoprávneho posúdenia uplatneného nároku. Uvedené znamená, že prichádza do úvahy v prípade, ak odvolací súd dospeje k záveru, že žalovaný nárok treba posúdiť podľa iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia (iného paragrafu alebo iného jeho odseku). Zároveň musí byť "nové" ustanovenie právneho predpisu pre vec rozhodujúce. Výklad toho, kedy nejde o "nové" ustanovenie právneho predpisu, poskytol najvyšší súd už v uznesení z 26. februára 2019, sp. zn. 3Obdo/1/2019 publikovanom ako judikát v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2020 pod R 48/2020.

19. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide (aj) vtedy, ak odvolací súd nepostupoval v zmysle ustanovenia § 382 CSP, a zároveň pri svojom rozhodovaní použil ako rozhodujúce zákonné ustanovenie, ktoré v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo použité, a ktorého aplikácie sa v priebehu sporu strany nedomáhali, a to ani v priebehu odvolacieho konania.

20. V posudzovanej veci odvolací súd, v celom rozsahu sa stotožňujúc s odôvodnením uznesenia súdu prvej inštancie, považujúc ho za vecne správne, na zdôraznenie jeho správnosti a v reakcii na špecifickú odvolaciu argumentáciu žalobcu v odôvodnení svojho rozhodnutia doplnil, že žalobca - pokiaľ ide o zodpovednosť žalovaných - v konaní neosvedčil dôvodnosť uplatňovaného nároku a nepreukázal potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Vychádzal pritom z posúdenia hmotnoprávných východísk zodpovednosti žalovaných ako limitovanej a odvodenej. Vec posúdil podľa nariadenia o digitálnych službách a smernice o elektronickom obchode, na potrebu aplikácie ktorých poukazoval v konaní sám žalobca; dospel k záveru, že vo vzťahu k tým namietaným výrokom, v súvislosti s ktorými nebola neodkladným opatrením Okresného súdu Trnava pôvodcom zásahu nariadená povinnosť ich odstránenia, nebola naplnená skutková podstata zodpovednosti žalovaných v zmysle čl. 6 ods. 1 nariadenia, lebo oznámenia žalobcu adresované žalovaným spoločnostiam nebolo možné vzhľadom na charakter tvrdeného zásahu považovať za presné a primerane odôvodnené, zakladajúce zodpovednosť žalovaných. Ďalej konštatoval, že žalobca v rozpore so svojou povinnosťou v zmysle § 132 ods. 2 CSP vo svojom návrhu dostatočne neidentifikoval tie výroky, na ktoré sa mala vzťahovať povinnosť ich výmazu v súvislosti s nariadeným neodkladným opatrením.

21. Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. apríla 2020 sp. zn. III. ÚS 52/2019 zverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 12/2020 prekvapivosť rozhodnutia inštančne nadriadeného súdu môže spočívať v aplikácii právnej normy, ktorá dosiaľ v konaní nebola použitá sporovými stranami ani súdom, alebo v zmene právneho názoru súdu vyvolanej dôkazom vykonaným alebo skutočnosťou zistenou až v odvolacom konaní, ku ktorým sa účastník nemal možnosť vyjadriť.

22. V danom prípade sám žalobca poukazoval na potrebu aplikácie relevantných ustanovení nariadenia. Tvrdil, že žalovaným vznikla hmotnoprávna zodpovednosť v zmysle čl. 15 ods. 1, čl. 14 ods. 1 smernice o elektronickom obchode, § 6 ods. 5, prvej vety zákona o elektronickom obchode a čl. 6 ods. 1 a čl. 8 nariadenia o digitálnych službách.

23. Odvolací súd, aplikujúc čl. 6 ods. 1, čl. 8, čl. 9 nariadenia o digitálnych službách a primerane tiež ustanovenia smernice o digitálnych službách a zákona o digitálnych službách, po zohľadnení relevantných častí odôvodnenia nariadenia uzavrel, že žalovaným nesvedčí všeobecná monitorovacia povinnosť, ich povinnosť je limitovaná vo vzťahu k obsahu namietaných príspevkov ako „zjavne nezákonných“, a to bez potreby vecnej analýzy ich obsahu, ktorej by zodpovedalo vykonanie testu proporcionality, ako aj posúdenie obsahu namietaných výrokov s neodkladným opatrením nariadeným Okresným súdom Trnava, o ktorých žalobca tvrdil, že pre žalované spoločnosti mali predstavovať návod pre vyhodnotenie nezákonnosti obsahu aj ďalších žalovaných výrokov. Je zjavné, že odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil primárne na závere o nesplnení povinnosti žalobcu pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti, ale na tej skutočnosti, že žalované z titulu svojho postavenia tretej osoby odlišnej od pôvodcu výroku nedisponujú dostatočným penzom relevantných vedomostí (o aktuálnych i historických spoločenských a politických pomeroch, prostredí na Slovensku, osobe žalobcu i pôvodcov zásahu, vrátane ich aktivít a pôsobenia) na to, aby bez ďalšieho vyhodnotili obsah namietaných výrokov ako protiprávny.

24. Sumarizujúc vyššie uvedené, v konaní pred odvolacím súdom nedošlo k aplikácii právnej normy, ktorá dosiaľ v konaní nebola použitá sporovými stranami ani súdom, ani k zmene právneho názoru súdu vyvolanej skutočnosťou zistenou až v odvolacom konaní, ku ktorým by - zohľadniac osobitosti procesného postupu v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia - žalobca nemal možnosť predniesť vlastnú argumentáciu.

25. Rozhodnutie odvolacieho súdu s ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd nemožno preto považovať za prekvapivé. Žiada sa dodať, že ak odvolací súd postupuje podľa § 382 CSP, vyzve strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu určitého zákonného ustanovenia. Súčasťou výzvy však nie je uvedenie toho, akým spôsobom mieni odvolací súd dané zákonné ustanovenie pri svojom rozhodovaní vykladať. Táto povinnosť odvolaciemu súdu zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva. Nie je preto potrebné oboznamovať strany sporu s výkladom predmetného ustanovenia, ktorý sa chystal odvolací súd zaujať (R 48/2020). Skutočnosť, že odvolací súd po aplikácii ustanovení právnej normy, na ktorú poukazoval sám žalobca, posúdil vec po právnej stránke odlišne od predstáv dovolateľa, nezakladá vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Z práva na spravodlivý súdny proces totiž pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, či rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami.

26. Dovolateľ ďalej namietal, že odvolací súd formalisticky aplikoval ust. § 132 ods. 2 CSP. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že nedokázal jednoznačne identifikovať, ktoré z výrokov, ktorých sa týka neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Trnava, ostali súčasťou petitu aj po čiastočnom späťvzátí v tomto konaní posudzovaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobca s týmto záverom odvolacieho súdu nesúhlasil. Argumentoval, že vzájomným porovnaním obsahu čiastočného späťvzatia a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, o ktoré výroky ide. Dovolaciemu súdu ozrejmil, že tými sú výroky uvedené v bodoch I. až V. a XXXIX. až XLIII. a LIX. petitu návrhu. Uviedol, že vo svojich doterajších podaniach ani nepovažoval za kľúčové, ktoré difamačné výroky Okresný súd Trnava nariadil vymazať, lebo žalované spoločnosti mali povinnosť samostatne posúdiť nezákonnosť obsahu a neodkladné opatrenie Okresného súdu Trnava malo slúžiť len ako pomôcka. Dodal, že návrhu bolo treba v rozsahu označených výrokov vyhovieť.

27. Podľa právnych záverov odvolacieho súdu - vecnú správnosť ktorých dovolací súd z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je oprávnený preskúmať - posúdenie obsahu namietaných výrokov s výrokmi neodkladného opatrenia nariadeného voči pôvodcom zásahu by pre žalované predstavovalo potrebu analýzy namietaných výrokov, pričom táto povinnosť žalovaným z relevantnej právnej úpravy nevyplýva, naopak je v rozpore s účelom sledovaným nariadením. Navyše, ak žalobca tvrdil, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo kľúčové, ktoré konkrétne výroky mali pôvodcovia zásahu na základe neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom Trnava odstrániť, stráca opodstatnenie i jeho dovolacia argumentácia o nesprávnej aplikácii ust. § 132 ods. 2 CSP vo vzťahu k týmto výrokom. Žalobca zotrváva v presvedčení, že zdržovacie výroky neodkladného opatrenia nariadeného voči pôvodcom zásahu mali žalovaným slúžiť ako interpretačná pomôcka pri posudzovaní nezákonného charakteru namietaných výrokov. S touto argumentáciou sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite a logicky vysporiadal, v tejto súvislosti upriamuje dovolací súd pozornosť žalobcu najmä na bod 32. odôvodnenia napadnutého uznesenia. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

28. Pre úplnosť dovolací súd považuje za potrebné dodať, že hoci pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP) a dovolací súd nie je súdom skutkovým, jeho pozornosť neušlo, že príspevky, o ktorých žalobca tvrdil, že obsahujú výroky, ktoré Okresný súd Trnava nariadil ich autorom (OLANO a U. A.) vymazať, v súčasnosti už nie sú dostupné na odkazoch uvádzaných v bodoch I. až V. a XXXIX. až XLIII. a LIX. petitu návrhu žalobcu. Preto akýkoľvek potenciálny zásah dovolacieho súdu do právoplatných rozhodnutí súdov nižšej inštancie by za danej situácie nebol vo vzťahu k týmto výrokom spôsobilý privodiť pre dovolateľa priaznivejšie postavenie.

29. Nesprávnou aplikáciu ust. § 132 ods. 2 CSP zakladajúcu prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP videl dovolateľ aj v záveroch odvolacieho súdu o prezumpcii nevinu žalobcu. Žalobca už v návrhu uvádzal, že výroky OLANO a U. A. o páchaní rôznorodej trestnej činnosti porušujú jeho právo

na prezumpciu nevinu. Uviedol, že hoci ide o zásadu, ktorá sa uplatňuje v trestnom konaní, podľa ustálenej judikatúry ESLP platí, že táto sa uplatní aj v občianskoprávnej rovine, a to v prípade, ak nikdy žiadne trestné konanie neprebiehalo. Odvolací súd uzavrel, že ak žalobca poukazoval na aplikovateľnosť zásady prezumpcie nevinu v civilnom konaní, bolo jeho procesnou povinnosťou vyplývajúcou z § 132 ods. 2 CSP preukázať, že proti nemu nebolo vznesené žiadne obvinenie. Odvolací súd konštatoval, že žalobca nijako neosvedčil, že namietané výroky zasahujú do jeho práva na prezumpciu nevinu a odvolací súd sa v tejto súvislosti nemohol spoliehať (ani) na prípadné medializované informácie a tvrdenia žalobcu bez ich osvedčenia alebo preukázania. Takúto interpretáciu a aplikáciu § 132 ods. 2 CSP podľa dovolacieho súdu nemožno v kontexte vyššie uvedeného považovať za formalistickú. Závery odvolacieho súdu totiž treba vykladať v tom zmysle, že pokiaľ žalobca tvrdil, že namietané výroky porušujú jeho právo na prezumpciu nevinu v tom smere, že proti nemu nikdy žiadne trestné konanie neprebiehalo, teda voči nemu nebolo vznesené obvinenie, žalobcu zaťažovala procesná povinnosť tieto svoje tvrdenia preukázať. Z uvedeného dôvodu preto nemožno prijať záver, že by odvolací súd formalisticky a v rozpore s podstatou princípu prezumpcie nevinu aplikoval § 132 ods. 2 CSP.

30. Dovolateľ ďalej odvolaciemu súdu vyčítal aj to, že jeho argumentácia je celkovo nesprávna, nepresvedčivá a právne závery, ku ktorým dospel, sú arbitrárne.

31. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je i právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). Len náležité odôvodnené súdne rozhodnutie sa stáva interpretačným nástrojom súdnej autority k zabezpečeniu spravodlivosti. V tejto súvislosti žalobca v dovolaní namietal, že uznesenie odvolacieho súdu je nesprávne, arbitrárne a nepresvedčivé, lebo argumenty ním zvolené na podporu správnosti záverov súdu prvej inštancie, nevyplyvajú z právnych noriem, ktoré odvolací súd na vec aplikoval.

32. Je potrebné mať na pamäti, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok.

33. Dovolací súd konštatuje, že v danom prípade má odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o taký prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalobcu, zhrnutie jeho podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo v danom prípade zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že neboli naplnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, na zdôraznenie správnosti čoho uviedol aj ďalšie dôvody. Je zrejmé, že odvolací súd pri rozhodovaní prihliadol na princíp opodstatnenosti, efektívnosti i proporcionality inštitútu neodkladného opatrenia. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplyva rozpornosť, nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa vyporadúva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami a myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené v procese osvedčovania dôvodnosti návrhu žalobcu, ale tiež na právne závery, ktoré prijal (§ 220 ods. 2 CSP).

34. Pokiaľ ide o žalobcom tvrdenú arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, podľa ústavného súdu sa

svojevôľa (arbitrárnosť) v zásade môže prejavovať v dvoch podobách: ako procesná svojevôľa, teda hrubé alebo opakované porušenie zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, alebo ako hmotnoprávna (meritórna) svojevôľa, teda extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie vecí a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). O arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Arbitrárne rozhodnutie predstavuje zásah do práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces.

35. Žalobca vo vzťahu k námietke arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu prezentoval rozsiahlu polemiku s právnym posúdením veci, vyjadrujúc nesúhlas so závermi odvolacieho súdu, že prevádzkovateľ sociálnej siete („veľká online platforma“) získa skutočnú vedomosť o nezákonnom obsahu príspevku iba vtedy, ak mu je táto nezákonnosť zrejماً bez vecnej analýzy prípadu.

36. Dovolací súd k tejto časti dovolacej argumentácie žalobcu len v krátkosti uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá procesnú vadu zmätočnosti (R 24/2017). Najvyšší súd už dávnejšie dospel k záveru, podľa ktorého realizácia procesných oprávnení sa strane sporu neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012). Na tom zotrváva aj súčasná rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Ak teda dovolateľ svoju dovoláciu argumentáciu založil výlučne na dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) CSP, nemôže sa v rámci uplatnenia tohto dovolacieho dôvodu úspešne domáhať prieskumu správnosti či nesprávosti právneho posúdenia, (k tomu por. napr. sp.zn. III. ÚS 219/2024).

37. Dovolací súd navyše poukazuje, že dovolanie pre nesprávne právne posúdenie veci nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia [§ 421 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP]. Z uvedeného dôvodu sa dovolací súd nemohol ani potenciálne zaoberať relevantnosťou tejto časti dovolacej argumentácie žalobcu.

38. V rámci civilného sporového konania je nariadenie neodkladného opatrenia možné za splnenia zákonných predpokladov. Súd pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, ako aj či žalobcom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov pritom môže pretrvávať aj dlhší čas [porov. nález ústavného súdu z 13. januára 2022 sp. zn. III. ÚS 422/2021 (ZNUÚS č. 5/2022)]. Navrhovaným neodkladným opatrením nesmie byť vytvorený nenávratný stav a jeho právne účinky nemôžu obmedziť povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery, je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie bude spravídla opodstatnené, ak žalobcovi hrozí vznik, alebo rozširovanie škody, či inej ujmy, ak dochádza k porušovaniu, alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu.

39. Odvolací súd po zohľadnení vyššie uvedených kritérií, v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nepredstavoval vhodne zvolený nástroj na ochranu práv žalobcu. Dôvodil, že žalobca má k dispozícii iné, efektívnejšie a účinnejšie procesné nástroje, ktoré by smerovali priamo voči pôvodcom tvrdeného zásahu do jeho osobnostných práv. V tejto súvislosti žalobca v podaní, ktorým doplnil svoju dovoláciu argumentáciu, uviedol, že voči OEANO a U. A. využil všetky dostupné nástroje ochrany svojich práv, avšak tieto neboli účinné. Zotrval

na svojej argumentácii, že žalovaným vznikla povinnosť odstrániť namietané výroky z platforiem YouTube a Facebook. Poukázal tiež na to, že žaloba na ochranu osobnosti smerujúca voči OL'ANO a U. A. v danom prípade nebude nástrojom spôsobilým poskytnúť žalobcovi rýchlu a účinnú ochranu jeho práv, do ktorých bolo namietanými výroky zasiahnuté, a to najmä z dôvodu, že príspevky sú naďalej verejne dostupné na internete a ujma, ktorú tieto žalobcovi spôsobujú, neustále narastá.

40. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je podľa dovolacieho súdu zrejmé, že tento po zohľadnení všeobecných východísk inštitútu neodkladného opatrenia skúmal, či v danom prípade boli naplnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie; dospel k záveru, že žalobca neosvedčil dôvodnosť ním uplatneného nároku, keď predovšetkým nemal za osvedčené, že by žalované nadobudli skutočnú vedomosť o nezákonomnom charaktere namietaných výrokov, čo by zakladalo ich zodpovednosť v zmysle relevantnej právnej úpravy. Dovolaciemu súdu z napadnutého rozhodnutia nevyplyva taká interpretácia ustanovení CSP o neodkladných opatreniach, ktorá by bola popretím zmyslu a účelu tohto procesného inštitútu a ktorá by viedla k záveru o dôvodnosti ochrany práv žalobcu prostredníctvom neodkladného opatrenia. Odvolací súd, ako už bolo uvedené, zohľadnil princíp opodstatnenosti, efektívnosti i proporcionality inštitútu neodkladného opatrenia a po právnom posúdení veci uzavrel, že hmotnoprávna zodpovednosť žalovaných nie je daná a návrhu žalobcu nemožno vyhovieť, lebo nárok žalobcu môže byť uplatnený priamo voči užívateľom konkrétnych účtov na platformách Facebook a YouTube, na ktorých sú namietané výroky zverejnené, pričom toto riešenie v konečnom dôsledku uprednostňuje aj samotné nariadenie o digitálnych službách.

41. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že žalobca v konaní neosvedčil dôvodnosť ním uplatneného nároku ani bezodkladnú potrebu úpravy pomerov neodkladným opatrením smerujúcim voči žalovaným, v dôsledku čoho neboli naplnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Len subjektívna nespokojnosť so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu a polemika s nimi nestačí pre záver dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania žalobcu z hľadiska § 420 písm. f) CSP.

42. Berúc do úvahy vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie žalobcu procesne neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

43. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

44. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.